

**УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ І ПІДПРИЄМНИЦТВА**

**АГРОПРОМИСЛОВИЙ КОМПЛЕКС УКРАЇНИ:
ТЕОРІЯ, МЕТОДОЛОГІЯ, ПРАКТИКА**

Колективна монографія

Під редакцією Нестерчук Ю.О.

Умань
Видавець «Сочінський М.М.»
2018

УДК 338.43
А26

*Друкується за рішенням вченої ради
Уманського національного університету садівництва
(протокол №3 від 12 грудня 2017 року)*

Рецензенти:

доктор економічних наук, професор Коденська М.Ю.;
доктор економічних наук, професор Малік М.Й.;
доктор економічних наук, професор непочатенко О. О.

Автори вміщених матеріалів висловлюють свою думку, яка не завжди збігається з позицією редакції. За зміст матеріалів (у т.ч. відсутність плагіату) відповідальність несуть автори. Матеріали подаються в авторській редакції.

А26 **Агропромисловий** комплекс України: теорія, методологія, практика / Під ред. д.е.н., професора Ю.О. Нестерчук. – Умань: Видавець «Сочінський М.М.», 2018. – 224 с.

ISBN 978-966-304-244-2

У монографії викладені результати досліджень сучасних проблем розвитку конкурентоспроможного агропромислового виробництва. Значну увагу приділено проблемам діяльності сільськогосподарських товаровиробників з організаційної, економічної та фінансової точок зору. В роботі висвітлено питання інноваційної та технологічної політики забезпечення поступального розвитку АПК України. Зосереджено увагу на основних напрямках розвитку харчової промисловості у контексті євроінтеграції України. Розроблено пропозиції щодо організації сільського малого підприємництва. Враховано вплив екологічних чинників на подальше функціонування аграрної сфери.

Розраховано на студентів, аспірантів, викладачів, наукових співробітників та фахівців, які займаються питаннями розвитку аграрної економіки.

УДК 338.43

ISBN 978-966-304-244-2

© Уманський національний
університет садівництва, 2018

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ АПК УКРАЇНИ

1.1. Сільські території в Україні : особливості визначення та критерії розвитку (Руда Л.П., к.е.н., Вінницький національний технічний університет).....	8
1.2. Стан сільської поселенської мережі в Україні та її вплив на зайнятість сільського населення (Шатохін А.М., д. соц. н., професор, Уманський національний університет садівництва; Вуйченко М.А., д.е.н., професор, Черкаський національний університет ім. Богдана Хмельницького).....	13
1.3. Напрями підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу аграрного виробництва (Уланчук В.С., д.е.н., професор; Жарун О.В., к.е.н., доцент, Уманський національний університет садівництва)...	22
1.4. Необхідність формування стратегій розвитку аграрних підприємств (Таран О.М., к.е.н., доцент; Філімонов Ю.Л., к.е.н., доцент, Харківський національний аграрний університет імені В.В. Докучаєва).....	29
1.5. Смартэкономика и новеллизация методологи разработки программных бизнес-инструментов (Жудро М.К., д.э.н., профессор, Белорусский государственный экономический университет; Жудро Н.В., к.э.н., доцент, Белорусский национальный технический университет).....	36
1.6. Нові засади функціонування малих і середніх сільськогосподарських підприємств у Карпатському макрорегіоні (Щурик М.В., д.е.н., професор, Університет Короля Данила, м. Івано-Франківськ).....	43
1.7. Використання земельних ресурсів – одна з головних проблем сільського господарства (Мейш А.В., к.е.н., доцент; Дубік І.Г., Хмельницький національний університет).....	49
1.8. Науково-методичні основи еколого - ландшафтного землеустрою (Петренко О.Я., к.е.н., доцент, Харківський національний аграрний університет імені В.В. Докучаєва).....	55
1.9. Кредитування як перспективний напрям державної підтримки (Поліщук Н.В., к.е.н., Вінницький фінансово-економічний університет).....	62
1.10. Розвиток екологічної політики Європейського союзу та України (Бурляй А.П., к.е.н., доцент, Бурляй О.Л., к.е.н., професор, Уманський національний університет садівництва).....	68

РОЗДІЛ 2. СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АГРОПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА В УКРАЇНІ

2.1. Аналіз сучасного стану і перспективи розвитку агропромислового виробництва: регіональні особливості (Тимошенко М.М., к.е.н., доцент, Житомирський агротехнічний коледж).....	74
2.2. Інноваційний розвиток аграрного сектору України в умовах євроінтеграційних процесів (Дорош-Кізим М.М., к.е.н., доцент; Дадак О.О., к.е.н., доцент; Гачек Т.С., к.е.н., доцент, Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького).....	85

2.3. Роль і проблеми інвестування агропромислового сектору України (Мейш А.В., к.е.н., доцент; Столяр Б.М., Хмельницький національний університет).....	92
2.4. Стан розвитку підприємств аграрного сектора в сучасних умовах господарювання (Вдовенко І.С., аспірант ННЦ «Інститут аграрної економіки», м. Київ).....	96
2.5. Економічна ефективність зерновиробництва, як запорука продовольчої безпеки країни (Антощенкова В.В., к.е.н., доцент; Антощенков Р.В., к.т.н., доцент; Онопрієнко К.С., магістр, Харківський національний технічний університет сільського господарства ім. Петра Василенка).....	100
2.6. Інноваційна концепція розвитку зерновиробництва регіону (Петренко О.П., к.е.н., Одеський державний аграрний університет).....	111
2.7. Органічне виробництво в Україні: стан та перспективи розвитку (Семенда Д.К., к.е.н., професор; Семенда О.В., к.е.н., ст. викладач, Уманський національний університет садівництва).....	116
2.8. Інвестиційна ефективність розвитку виробництва продукції вермикультури в Україні (Чемерис В.А., д.е.н., доцент; Душка В.І., к.е.н., доцент; Максим В.Л., к.е.н., старший викладач, Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького).....	121
2.9. Проблеми стану та розвитку молочної галузі (Сіднева Ж.К., к.е.н., доцент, Національний університет харчових технологій).....	129
2.10. Стан та напрями розвитку племінного молочного скотарства України (Кругляк О.В., к.е.н., ст.н.сп., Інститут розведення і генетики тварин імені М.В. Зубця НААН).....	134

РОЗДІЛ 3. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ І ПЕРЕРОБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

3.1. Міжнародні маркетингові продуктові стратегії ТНК (Пенькова О.Г., д.е.н., доцент, Уманський національний університет садівництва).....	148
3.2. Збутова політика сільськогосподарських та переробних підприємств АПК України (Невлад В.Ф., к.е.н., доцент, Уманський національний університет садівництва).....	152
3.3. Конкурентоспроможність продукції ТМ «Яготинське для дітей» на ринку дитячого харчування України (Шереметинська О.В., к.е.н.; Литвинюк О.П., ст. викл., Національний університет харчових технологій).....	157
3.4. Теоретико-методичні засади використання CRM- системи на підприємствах (Рибачук-Ярова Т.В., к.е.н., доцент; Марченко М.І., магістр Національний університет харчових технологій).....	172

РОЗДІЛ 4. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР В АПК УКРАЇНИ

4.1. Formy promocji agroturystycznych – tendencje i kierunki zmian (Kateryna Kryzhanowska, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie).....	178
4.2. Соціальна відповідальність українського бізнесу: історичний аспект (Костюк В.С., к.е.н., доцент, Уманський національний університет садівництва).....	186
4.3. Поняття та класифікація ризиків в сільськогосподарській діяльності (Прокопчук О.Т., к.е.н., доцент; Мальований М.І., д.е.н., доцент, Уманський національний університет садівництва).....	190
4.4. Критерії оцінки та класифікаційні ознаки управління дебіторською та кредиторською заборгованостями на підприємстві (Ігнатишин М.В., к.е.н., доцент, Мукачівський державний університет).....	196
4.5. Аналіз та проблеми впровадження сучасних інформаційних систем бухгалтерського обліку (Миколайчук Я.Л., к.е.н., ст. викладач; Концеба С.М., к.е.н., доцент; Кислиця М.А., ст. викладач, Уманський національний університет садівництва).....	203
4.6. Нормативно-правове регулювання обліку витрат у виноградарстві (Крочак О.І., к.е.н., доцент; Крочак Є.І., Уманський національний університет садівництва).....	208
4.7. Оцінка навантаження податку на додану вартість на господарську діяльність товаровиробника у сфері аграрного виробництва: практичний аспект (Лисенко А.М., к.е.н., доцент, Центральноукраїнський національний технічний університет).....	213
4.8. Сутність підбору персоналу підприємства на основі використання сучасних інформаційних технологій (Давлетханова О.Х., к.е.н., доцент; Миколайчук Я.Л., к.е.н.; Миколайчук І.С., Уманський національний університет садівництва).....	221
4.9. Підходи до забезпечення конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств та місце маркетингу серед них (Харенко А.О., к.е.н., доцент, Уманський національний університет садівництва).....	227
4.10. Маркетингові дослідження у діяльності сільськогосподарських підприємств регіону (Росола У.В., старший викладач, Мукачівський державний університет).....	232
4.11. Канали збуту органічної продукції: міжнародний досвід і вітчизняна практика (Сопільняк І.С., аспірант, Уманський національний університет садівництва).....	237

4.7. Оцінка навантаження податку на додану вартість на господарську діяльність товаровиробника у сфері аграрного виробництва: практичний аспект

Реалізація потенціалу аграрного сектора економіки не можлива без дієвих заходів державної підтримки, важливу роль серед яких відіграє сприятлива податкова політика. В Україні тривалий час стосовно сільськогосподарських товаровиробників у якості ключового важеля державної фінансової підтримки застосовувався спеціальний режим оподаткування податком на додану вартість, який був запроваджений з 1998 року, дозволяв акумулювати кошти з ПДВ на спеціальних рахунках для подальшого спрямування їх на власні цільові потреби та забезпечував фінансування галузей аграрного виробництва в умовах обмежених можливостей бюджетів.

За відсутності достатнього прямого бюджетного фінансування розвитку аграрного виробництва через брак коштів, відміна спеціального режиму оподаткування податком на додану вартість стане причиною зниження обсягів валової продукції сільського господарства та темпів інвестиційної активності в галузі. Так, за розрахунками вчених ННЦ «Інститут аграрної економіки» НААН, «скорочення обсягів ПДВ-підтримки сільського господарства на 1% призведе до зменшення темпів росту обсягів виробництва в галузі на 0,6%»²¹³.

Водночас, механізм непрямої підтримки розвитку агропромислового виробництва шляхом застосування спеціального режиму справляння ПДВ, який діяв до 01.01.2017 р., не можна вважати ефективним, оскільки значна частина ПДВ-підтримки акумулювалася виробниками високорентабельних видів продукції. Науковці ННЦ «Інститут аграрної економіки» НААН стверджують, що обсяги такої підтримки сягали близько половини загальної суми ПДВ-акумуляції.²¹⁴ Тому, за умови відсутності дотаційних коштів, було доцільним забезпечення цільового використання сум ПДВ-акумуляції для фінансування лише тих напрямів розвитку аграрної галузі, які його дійсно потребували.

Для розробки висновків стосовно необхідності подальшого коригування податкової політики в частині забезпечення оптимальних умов оподаткування сільськогосподарських підприємств податком на додану вартість, доцільно здійснити оцінку навантаження ПДВ на господарську діяльність окремих товаровиробників у сфері аграрного виробництва. Зокрема, дане дослідження базуватиметься на використанні інформації про рівень навантаження ПДВ на господарську діяльність СВК ім. Фрунзе Олександрійського району Кіровоградської області, по якому частка ПДВ, перерахованого до бюджету по загальній декларації, у сумі податкових платежів, тягар яких припадав безпосередньо на підприємство, становила у 2015 р. 0,12 %, у 2016 р. – 0,16 %.

Динаміка податкового кредиту по СВК ім. Фрунзе за 2010-2016 рр. відображена на рис. 1.

²¹³ Відмовлятися від спецрежиму оподаткування ПДВ для сільського господарства в сучасних умовах недоцільно – Інститут аграрної економіки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.iae.org.ua/presscentre/presrelease/711-2014-04-29-11-56-40.html>.

²¹⁴ Відмовлятися від спецрежиму оподаткування ПДВ для сільського господарства в сучасних умовах недоцільно – Інститут аграрної економіки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.iae.org.ua/presscentre/presrelease/711-2014-04-29-11-56-40.html>.

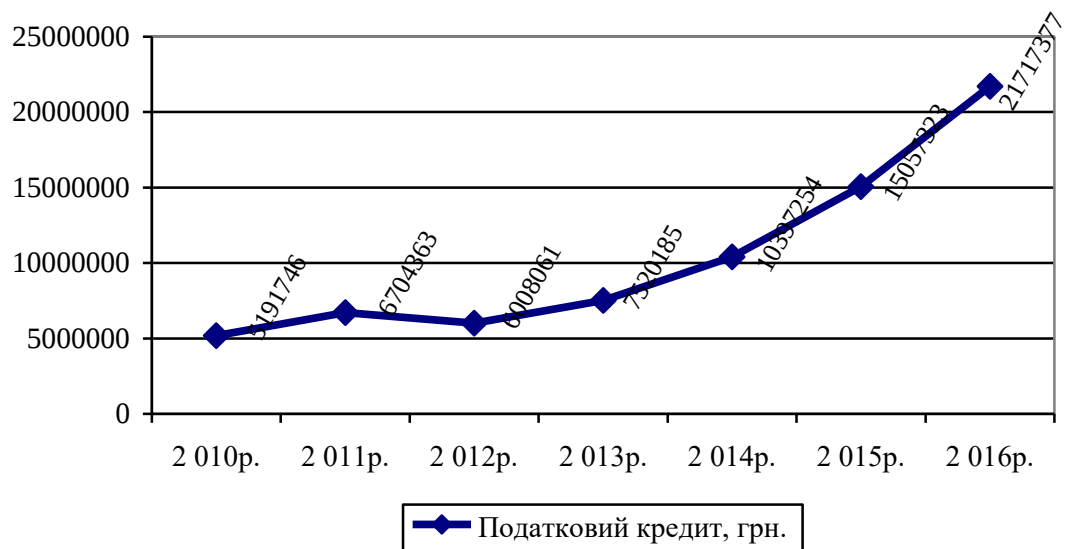

Рис. 1. Податковий кредит СВК ім. Фрунзе Олександрійського району Кіровоградської області, 2010-2016 рр.²¹⁵

Динаміка податкових зобов'язань господарства за 2010-2016 рр. відображена на рис. 2.

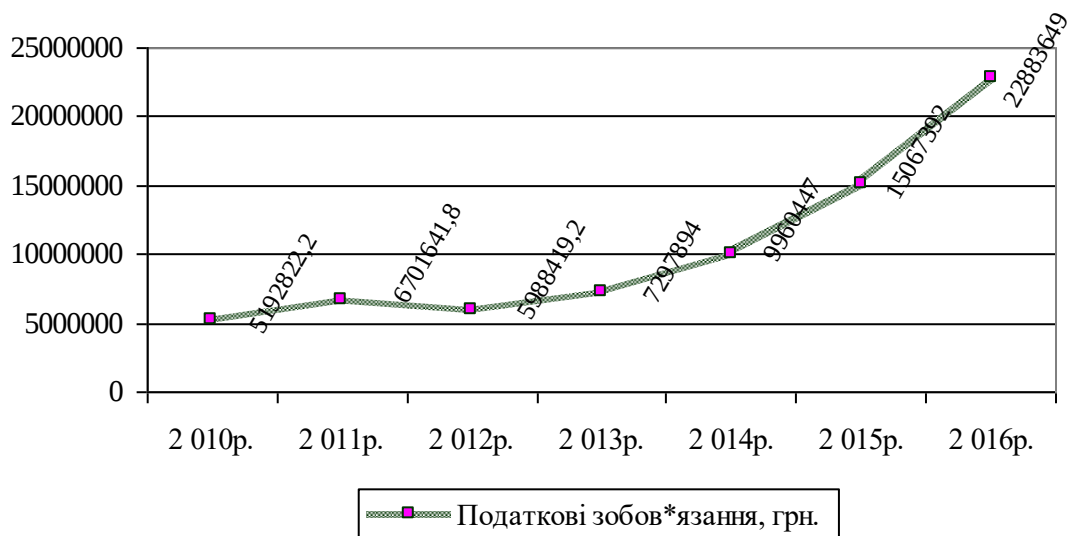

Рис. 2. Податкові зобов'язання СВК ім. Фрунзе Олександрійського району Кіровоградської області, 2010-2016 рр.²¹⁶

Як і на переважній більшості підприємств аграрного спрямування, що обрали спеціальний режим оподаткування податком на додану вартість діяльності у сфері сільського господарства, в СВК ім. Фрунзе у 2010-2016 рр. у загальному обсязі податкових зобов'язань та податкового кредиту за всіма господарськими операціями частка податкових зобов'язань та податкового кредиту за спеціальним режимом оподаткування перевищувала 90 % (рис. 3).

²¹⁵ За даними СВК ім. Фрунзе Олександрійського району Кіровоградської області.

²¹⁶ За даними СВК ім. Фрунзе Олександрійського району Кіровоградської області.

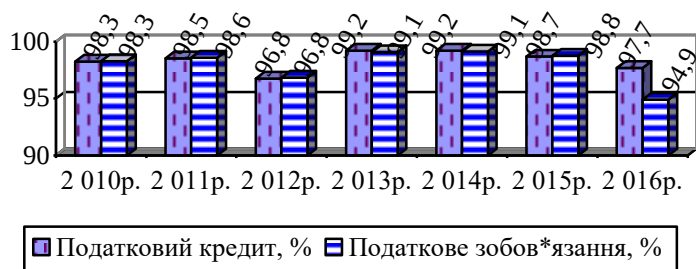

Рис. 3. Питома вага податкових зобов'язань та податкового кредиту за спеціальним режимом у загальному обсязі податкових зобов'язань та податкового кредиту по СВК ім. Фрунзе Олександрійського району Кіровоградської області, 2010-2016 рр.²¹⁷

Співвідношення сум податкового кредиту та податкових зобов'язань до валюти балансу, власного капіталу та чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) по підприємству за 2010-2016 рр. відображене на рис. 4.

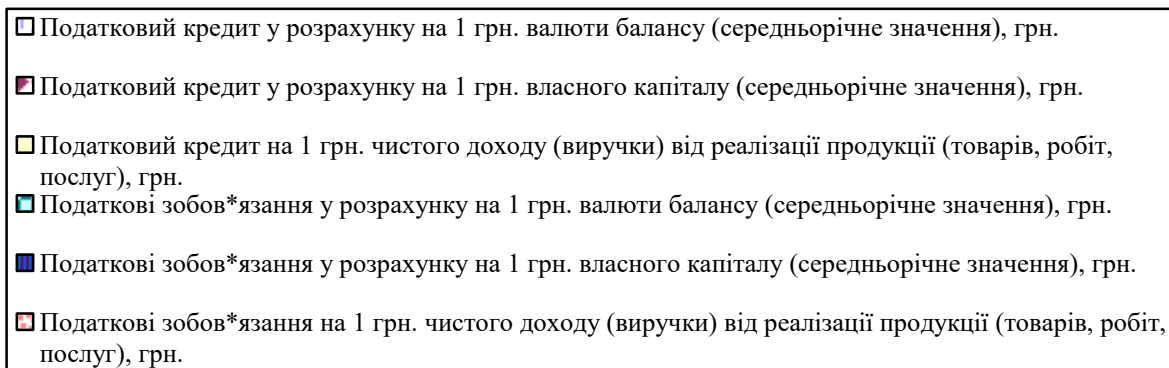
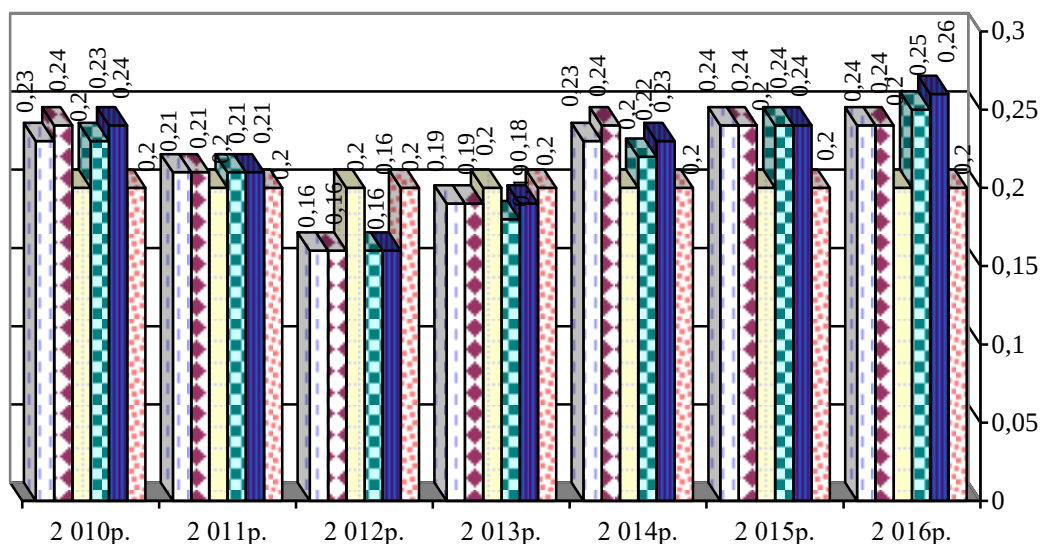

Рис. 4. Співвідношення сум податкового кредиту та податкових зобов'язань до валюти балансу, власного капіталу та чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) по СВК ім. Фрунзе Олександрійського району Кіровоградської області, 2010-2016 рр.²¹⁸

²¹⁷ Розрахунки автора за даними СВК ім. Фрунзе Олександрійського району Кіровоградської області.

²¹⁸ Розрахунки автора за даними СВК ім. Фрунзе Олександрійського району Кіровоградської області.

Співвідношення сум податкового кредиту та податкових зобов'язань до прибутку від операційної діяльності та чистого прибутку СВК ім. Фрунзе за 2010-2016 рр. відображене на рис. 5.

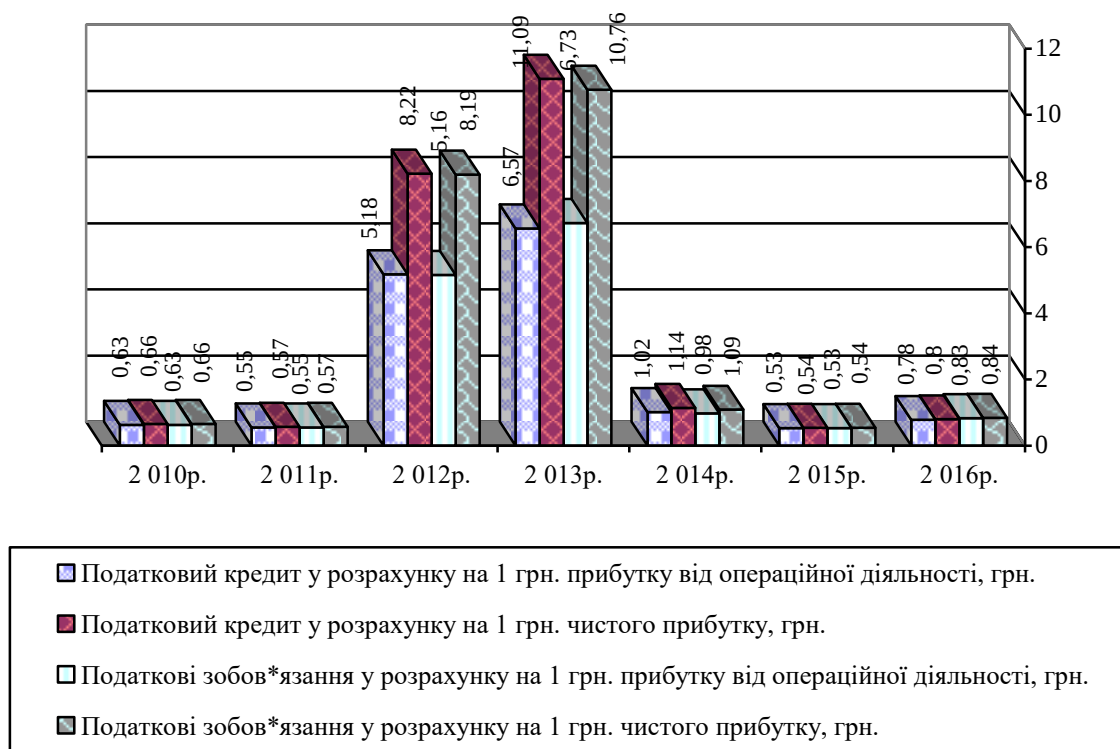
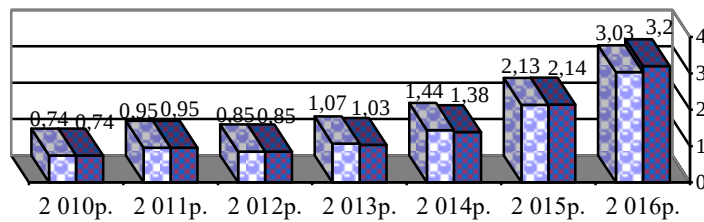

Рис. 5. Співвідношення сум податкового кредиту та податкових зобов'язань до прибутку від операційної діяльності та чистого прибутку по СВК ім. Фрунзе Олександрійського району Кіровоградської області, 2010-2016 рр.²¹⁹

Найвищі значення коефіцієнтів співвідношення сум податкового кредиту та податкових зобов'язань до прибутку від операційної діяльності та чистого прибутку спостерігалися у 2012 та 2013 рр., що пов'язано зі зниженням прибутку за рахунок негативного впливу змін ринкової кон'юнктури при одночасній зміні сум податкового кредиту та податкових зобов'язань.

В СВК ім. Фрунзе сільськогосподарські угіддя на 100 % формує орендована рілля, площа якої становила у 2010 р. 7007 га, у 2015 р. – 7053 га, у 2016 р. – 7155 га. Слід зазначити, що темпи зростання сум податкового кредиту та податкових зобов'язань перевищували темпи зростання площі угідь. Співвідношення сум податкового кредиту та податкових зобов'язань до площі сільськогосподарських угідь підприємства відображене на рис. 6.

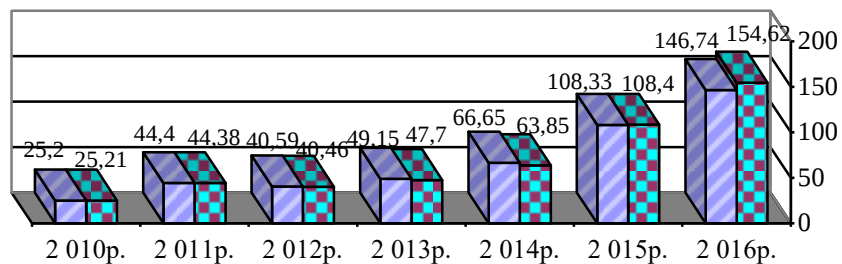
²¹⁹ Розрахунки автора за даними СВК ім. Фрунзе Олександрійського району Кіровоградської області.

■ Податковий кредит у розрахунку на 1 га сільськогосподарських угідь, тис. грн.
 ■ Податкові зобов'язання у розрахунку на 1 га сільськогосподарських угідь, тис. грн.

Рис. 6. Співвідношення сум податкового кредиту та податкових зобов'язань до площі сільськогосподарських угідь СВК ім. Фрунзе Олександрійського району Кіровоградської області, 2010-2016 рр.²²⁰

Також у динаміці спостерігалось зростання показників співвідношення сум податкового кредиту та податкових зобов'язань до середньооблікової кількості штатних та позаштатних працівників підприємства, зайнятих у сільськогосподарському виробництві (за рахунок скорочення чисельності персоналу при одночасному зростанні сум податкового кредиту та податкових зобов'язань) (рис. 7).

■ Податковий кредит у розрахунку на 1 працівника, зайнятого у сільськогосподарському виробництві, тис. грн.
 ■ Податкове зобов'язання у розрахунку на 1 працівника, зайнятого у сільськогосподарському виробництві, тис. грн.

Рис. 7. Співвідношення сум податкового кредиту та податкових зобов'язань до середньооблікової кількості працівників, зайнятих у сільськогосподарському виробництві по СВК ім. Фрунзе Олександрійського району Кіровоградської області, 2010-2016 рр.²²¹

За однією з методик розрахунку, податкове навантаження з ПДВ визначають співвідношенням суми податку на додану вартість до сплати в бюджет до загальної суми податкових зобов'язань за звітний період.²²²

Водночас слід враховувати, що до 2016 р. (відповідно до статті 209 Податкового

²²⁰ Розрахунки автора за даними СВК ім. Фрунзе Олександрійського району Кіровоградської області.

²²¹ Розрахунки автора за даними СВК ім. Фрунзе Олександрійського району Кіровоградської області.

²²² Податкове навантаження з ПДВ та податку на прибуток. Або чому у вас не приймають звітність? [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://byhgalter.com/podatkovye-navantazheniya-z-pdv-ta-podatku-na-pributok-abo-chomu-u-vas-ne-priymayut-zvithnist/>.

кодексу України від 02.12.2010 р. № 2755-VI) спеціальним режимом оподаткування було передбачено, що сума ПДВ, нарахована сільськогосподарським підприємством на вартість поставлених ним сільськогосподарських товарів/послуг, не підлягала сплаті до бюджету та повністю залишалася в розпорядженні підприємства для відшкодування суми податку, сплаченої (нарахованої) на вартість виробничих факторів, за рахунок яких сформовано податковий кредит, а за наявності залишку такої суми податку – для інших виробничих цілей. Зазначені суми ПДВ акумулювались сільськогосподарськими підприємствами на спеціальних рахунках, відкритих в установах банків у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України. Отже, сільськогосподарські товаровиробники сплачували ПДВ лише з операцій, які знаходилися «за межами спеціального режиму» та відображалися у загальній декларації.

З 1 січня 2016 року для сільськогосподарських товаровиробників була запроваджена диференційована система дії спеціальних режимів оподаткування за видами господарських операцій у зв'язку з набуттям чинності Закону України від 24.12.2015 р. №909-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2016 році». Позитивна різниця між сумою податкових зобов'язань звітного (податкового) періоду та сумою податкового кредиту звітного (податкового) періоду, визначена по окремих видах сільськогосподарських операцій, перераховувалася до держбюджету та на спеціальні рахунки сільськогосподарських підприємств у різних частках залежно від виду продукції.

Так, виробники зернових і технічних культур повинні були перераховувати до державного бюджету 85% суми ПДВ, а решту (15%) – на спеціальні рахунки, відкриті суб'єктами господарювання. За операціями із продукцією тваринництва підлягало перерахуванню до держбюджету 20%, на спеціальні рахунки – 80%. За іншими сільськогосподарськими операціями податок розподілявся наступним чином: 50% аграрії сплачували до бюджету, 50% перераховували на спеціальні рахунки, відкриті в установах банків та/або в органах, які здійснювали казначейське обслуговування бюджетних коштів.²²³ З 1 січня 2017 р. у зв'язку з тим, що втратили чинність норми статті 209 Податкового кодексу України, які регламентували застосування спеціального режиму ПДВ для сільськогосподарських товаровиробників (згідно з підпунктом 4 пункту 2 розділу XIX «Прикінцеві положення» Податкового кодексу України)²²⁴, всі суб'єкти спеціального режиму оподаткування переведені на загальну систему оподаткування ПДВ.

Починаючи з податкової звітності за перший звітний період 2017 р. сільськогосподарські виробники подають до ДФС виключно податкову декларацію із позначкою «0110», де відображаються розрахунки з бюджетом за усіма операціями відповідного виробника.

Результати розрахунку податкового навантаження з ПДВ за загальною декларацією по СВК ім. Фрунзе Олександрійського району Кіровоградської області за 2010-2016 рр.

²²³ Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2016 році / Закон України від 24.12.2015 р. №909-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/909-19/page2>.

²²⁴ Податковий кодекс України / Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI (редакція від 01.04.2017 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

узагальнено в табл. 1.

1. Податкове навантаження з ПДВ за загальною декларацією по СВК ім. Фрунзе Олександрійського району Кіровоградської області²²⁵

№ з/п	Показник	2012 р.	2015 р.	2016 р.	Абсолютна зміна показника за 2016 р. порівняно з (+,-):	
					2012 р.	2015 р.
1.	Податкові зобов'язання, грн.	5988419,22	15067392,47	22883648,70	+16895229,48	+7816256,23
	у т.ч. податкові зобов'язання за загальною декларацією, грн.	189455,42	197022,13	488926,71	+299471,29	+291904,58
2.	Сума ПДВ до сплати в бюджет за загальною декларацією, грн.	12134,95	4514,90	7814,27	-4320,68	+3299,37
3.	Податкове навантаження з ПДВ за загальною декларацією, грн./грн.	0,06	0,02	0,02	-0,04	-

Суми пільг по ПДВ, отримані протягом 2010-2016 рр., спрямовувалися підприємством на підтримку базових галузей аграрного виробництва. Зокрема, у 2016 р. СВК ім. Фрунзе отримало повернення ПДВ на спеціальні рахунки із Державної казначейської служби на загальну суму 2217622,85 грн. Упродовж 2012-2015 рр. спостерігалось нарощування обсягу коштів, інвестованих підприємством у розвиток галузей сільськогосподарського спрямування (рослинництва) завдяки спеціальним режимам ПДВ (рис. 8).

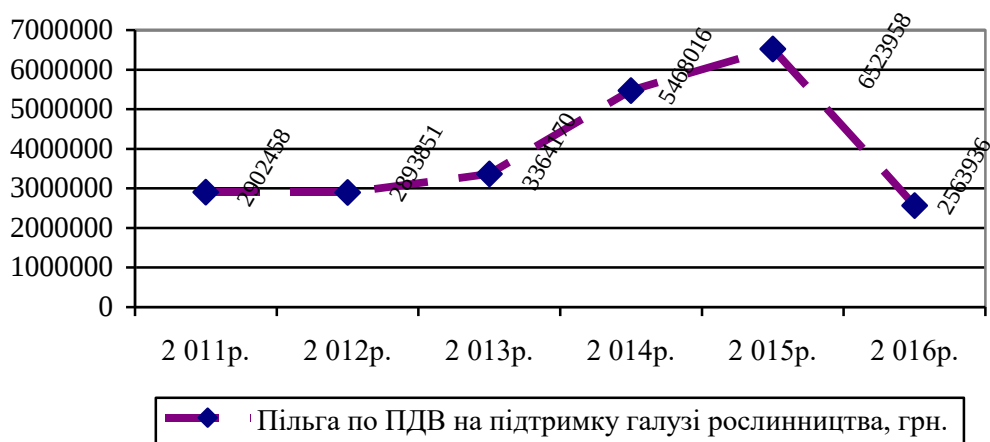

Рис. 8. Обсяг пільг по ПДВ, спрямованих на підтримку галузі рослинництва в СВК ім. Фрунзе Олександрійського району Кіровоградської області, 2011-2016 рр.²²⁶

²²⁵ Розрахунки автора за даними СВК ім. Фрунзе Олександрійського району Кіровоградської області.

²²⁶ За даними СВК ім. Фрунзе Олександрійського району Кіровоградської області.

Як видно з рис. 8, найбільший обсяг пільг СВК ім. Фрунзе отримало у 2015 р. У 2016 р. показник суттєво скоротився у зв'язку зі змінами у податковому законодавстві.

Водночас слід зазначити, що повернення казначейством сум ПДВ на спеціальні рахунки підприємства відбувалося нерівномірно (табл. 2), що здійснювало негативний вплив на формування оборотних коштів.

2. Повернення ПДВ на спеціальні рахунки СВК ім. Фрунзе Олександрійського району Кіровоградської області у 2016 р.²²⁷

<i>Виробництво зернових та технічних культур (15 %)</i>		<i>Інші сільськогосподарські операції (50 %)</i>	
Дата повернення	Сума, грн.	Дата повернення	Сума, грн.
09.03.2016 р.	10500,00	18.03.2016 р.	11397,00
18.03.2016 р.	38482,65	30.06.2016 р.	27000,00
24.06.2016 р.	18165,00	05.07.2016 р.	100000,00
26.06.2016 р.	9600,00	07.07.2016 р.	39000,00
07.07.2016 р.	35850,00	12.07.2016 р.	39000,00
15.07.2016 р.	600,00	15.07.2016 р.	3000,00
18.07.2016 р.	77400,00	18.07.2016 р.	251500,00
21.07.2016 р.	80592,45	01.08.2016 р.	57500,00
05.08.2016 р.	42000,00	15.09.2016 р.	2231,50
08.09.2016 р.	177615,00	13.12.2016 р.	265000,00
13.09.2016 р.	328200,00	14.12.2016 р.	177500,00
15.09.2016 р.	11789,25	27.12.2016 р.	67500,00
04.11.2016 р.	196200,00		
08.11.2016 р.	150000,00		

Скасувавши з 2017 р. спеціальний режим оподаткування ПДВ, держава не залишила аграріїв без допомоги. Так, Закон України «Про державну підтримку сільського господарства України» №1877-IV від 24.06.2004 р. було доповнено розділом VI «Державна підтримка виробників окремих видів сільськогосподарської продукції»²²⁸, яким передбачено надання сільськогосподарським виробникам у період з 2017 до 2022 р. допомоги на розвиток сільського господарства у вигляді бюджетних дотацій (безоплатна, безповоротна допомога з бюджету)²²⁹. Крім того, законодавче врегулювання питання скасування спеціального режиму та його заміни на державну підтримку для окремих сільськогосподарських виробників передбачено Законом України від 20.12.2016 р. №1791-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо забезпечення

²²⁷ За даними СВК ім. Фрунзе Олександрійського району Кіровоградської області.

²²⁸ Про державну підтримку сільського господарства України / Закон України від 24.06.2004 р. №1877-IV (редакція від 01.01.2017 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1877-15/page>.

²²⁹ Леоніс А. Бюджетна дотація для сільськогосподарських товаровиробників / А. Леоніс // Юридична газета, 14.03.2017 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://yur-gazeta.com/dumka-eksperta/byudzhethna-dotaciya-dlya-silskogospodarskih-tovarovirobnikiv.html>.

збалансованості бюджетних надходжень у 2017 році»²³⁰, який набув чинності з 01.01.2017 р., а Кабінет міністрів України постановою №83 від 08.02.2017 р. затвердив «Порядок розподілу бюджетної дотації для розвитку сільськогосподарських товаровиробників та стимулювання виробництва сільськогосподарської продукції у 2017 році».²³¹

Отже, у 2010-2016 рр. навантаження ПДВ на важливі показники діяльності СВК ім. Фрунзе Олександрійського району Кіровоградської області було прийнятним, проте з 2017 р., за умови відсутності податкових пільг та достатнього обсягу прямої бюджетної підтримки через брак коштів, підприємство буде змушене застосовувати «тіньові» схеми діяльності. Ситуація потребує розробки компромісних рішень щодо вдосконалення установлених підходів в оподаткуванні сільськогосподарських товаровиробників податком на додану вартість та напрацювання пропозицій з врегулювання проблем.

4.8. Сутність підбору персоналу підприємства на основі використання сучасних інформаційних технологій

В сучасних умовах показник якості персоналу – один із основних серед ознак ефективності діяльності та економічного стану підприємства. Проблемі підбору продуктивного персоналу завжди приділялась особлива увага керівництва, а сьогодні, в умовах, коли пропозиція робочої сили значно перевищує попит на неї, набуває ще більшої гостроти. Одне з головних питань – як ефективно здійснювати процес підбору кадрів.

Ретельність відбору та застосування ефективних технологій гарантує якість людського капіталу, що, в свою чергу, забезпечує режим продуктивного функціонування підприємства та закладає надійний фундамент для його майбутнього успіху²³². Все це обумовлює актуальність обраної теми дослідження.

Важливість удосконалення системи підбору кадрів визначають вітчизняні та закордонні вчені, а саме: В. Авер'янов, Г. Атаманчук, В. Вдовенко, С. Іванова, О. Крушельницька, Т. Михалюк, О. Оболенський, Є. Охотський, А. Рачинський, С. Серьогін, А. Сіцінський, І. Сурай, О. Турчинов, С. Хаджирадева, О. Якубовський та інші, вказуючи на сучасні тенденції розвитку кадрової системи, проблеми формування кадрів, відбір та конкурсні процедури тощо.

Метою дослідження є теоретичне обґрунтування сутності процесу підбору кадрів з використанням сучасних інформаційних технологій.

Управління персоналом – це постійний процес вирішення проблем комплектування підприємства персоналом відповідної якості у необхідній кількості, що вимагає

²³⁰ Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2017 році / Закон України від 20.12.2016 р. №1791-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1791-19>.

²³¹ Порядок розподілу бюджетної дотації для розвитку сільськогосподарських товаровиробників та стимулювання виробництва сільськогосподарської продукції у 2017 році / Постанова Кабінету міністрів України від 08.02.2017 р. №83 (редакція від 30.08.2017 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/83-2017-%D0%BF>.

²³² Яцюк О. М. Аналіз сучасних методів відбору персоналу [Електронний ресурс] / О.М. Яцюк. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/12_ENXXI_2011/Economics/5_85065.doc.htm.

Наукове видання

АГРОПРОМИСЛОВИЙ КОМПЛЕКС УКРАЇНИ: ТЕОРІЯ, МЕТОДОЛОГІЯ, ПРАКТИКА

Колективна монографія

Під редакцією д.е.н., професора Нестерчук Ю. О.

Комп'ютерне верстання

М.І. Мальований

Видається в авторській редакції

Підписано до друку 02.01.2018 р. Формат 60х84/16

Папір офсетний. Ум. друк. арк. 14,18

Тираж 100 прим. Замовлення № 529

Видавець і виготівник «Сочінський М. М.»

20300, м. Умань, вул. Тищика, 18/19

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

ДК № 2521 від 08.06.2006.

тел. (04744)4-64-88, 4-67-77,

(067)104-64-88, (093) 117-08-86,

vizavi-print.jimdo.com

e-mail: vizavi008@gmail.com